

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจคณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 จำนวน 151 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 73 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 43 โรงเรียน สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 35 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 โรงเรียน โดยเลือกสุ่มแบบง่ายจำแนกตามขนาดสถานศึกษา เทียบจำนวนจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงในกาญจนา วัฒมายู 2545 : 230) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยการสุ่ม โดยจำแนกสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1. สุ่มจำนวนสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 151 โรงเรียน

2.2 แบ่งขนาดของสถานศึกษาออกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลาง เล็ก

2.3 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.3.1 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 62 โรงเรียน

2.3.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 39 โรงเรียน

2.3.3 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 โรงเรียน

2.4 ทำการสุ่มโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยตามสัดส่วน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

2.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งละ 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2.4.2 ครูผู้สอนสถานศึกษาแห่งละ 1 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

ผลการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาที่ใช้ในการวิจัย แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		สถานศึกษา	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เล็ก	73	62	62	62
กลาง	43	39	39	39
ใหญ่	35	32	32	32
รวม	151	133	133	133

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์ และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นต่างๆ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มี

ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เกี่ยวกับกระบวนการจัดการศึกษา

ภายในโรงเรียนตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน ทั้งหมด 60 ข้อ ดังนี้

- 3.1.1 ด้านกระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 15 ข้อ

- 3.1.2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ

เรียนรู้ 15 ข้อ

3.1.3 ด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านการสร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน 15 ข้อ

3.1.4 ด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพ 15 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าระดับ 5 ระดับ โดยให้คะแนนน้ำหนัก
สมมติของตัวเลือกที่เป็นคำตอบในแต่ละข้อ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อยที่สุด

4. เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจความตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบรูปแบบและความ
ชัดเจนเหมาะสมของภาษา ดังนี้

4.1 นางอรสา มนะสิการ ตำแหน่งอดีตรองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ระดับ 8

4.2 นายมานะ สอนสารี ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 3 วัดท่า
มะปราง ระดับ 9

4.3 นางกัลยา สุทนต์ ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ (ศึกษานิเทศก์) ระดับ 8

4.4 นายศุภวิชญ์ สุวรรณมณี ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายแผนงานและโครงการ (นักบริหาร
การศึกษา) ระดับ 7

4.5 นายสุพีร์ พวงวราพันธ์ ตำแหน่งครูชำนาญการ

5. หาค่า IOC (ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา) โดยพิจารณาความ
เหมาะสมจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนเทศบาล 5
(วัดพันปี) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน นำเครื่องมือที่ได้ทดลองใช้มา
คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค
(Cronbach) เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบใน
การนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. มีหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการนำแบบสอบถาม ไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้สุ่มไว้แล้ว ตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบแบบสอบถาม และนัดหมายวันที่จะเก็บแบบสอบถาม
3. เก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม แล้วนำคำตอบจากแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพ ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติ

2. การศึกษาระดับความคิดเห็นในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารจัดการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงและ แปลความหมายระดับค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 103)

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของDuncan ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสังคมศาสตร์ (SPSS)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ประกอบด้วย

1. แจกแจงความถี่
2. ร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
5. F-test
6. ทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการของ Duncan